

Brusel 9. října 2024
(OR. en)

14323/24

Interinstitucionální spis:
2024/0255(NLE)

UD 206
MED 42
POLCOM 268
ECOFIN 1115
COMER 117

NÁVRH

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	8. října 2024
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2024) 443 final/2
Předmět:	Návrh ROZHODNUTÍ RADY o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie ve smíšeném výboru zřízeném Regionální úmluvou o celoevropsko-středomořských preferenčních pravidlech původu ke změně rozhodnutí uvedeného smíšeného výboru č. 1/2023 použitelného ode dne 1. ledna 2025 s cílem zahrnout do změn Regionální úmluvy o celoevropsko-středomořských preferenčních pravidlech původu přechodná ustanovení

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2024) 443 final/2.

Příloha: COM(2024) 443 final/2

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 8.10.2024
COM(2024) 443 final/2

2024/0255 (NLE)

CORRIGENDUM

This document corrects COM(2024)443 final of 8.10.2024

Insertion of the interinstitutional reference.

Concerns all language versions

The text shall read as follows:

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie ve smíšeném výboru zřízeném Regionální úmluvou o celoevropsko-středomořských preferenčních pravidlech původu ke změně rozhodnutí uvedeného smíšeného výboru č. 1/2023 použitelného ode dne 1. ledna 2025 s cílem zahrnout do změn Regionální úmluvy o celoevropsko-středomořských preferenčních pravidlech původu přechodná ustanovení

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. PŘEDMĚT NÁVRHU

Evropská unie je signatářem Regionální úmluvy o celoevropsko-středomořských preferenčních pravidlech původu a je zastoupena ve smíšeném výboru zřízeném uvedenou úmluvou. Tento návrh se týká rozhodnutí o postoji, který má být zaujat jménem Unie ve smíšeném výboru v souvislosti se zamýšleným přijetím rozhodnutí o přechodných ustanoveních týkajících se uplatňování úmluvy ode dne 1. ledna 2025.

2. SOUVISLOSTI NÁVRHU

2.1. Regionální úmluva o celoevropsko-středomořských preferenčních pravidlech původu

Regionální úmluva o celoevropsko-středomořských preferenčních pravidlech původu¹ (dále jen „úmluva“) obsahuje ustanovení o původu zboží obchodovaného v souladu s příslušnými dohodami uzavřenými mezi smluvními stranami.

Úmluva stanoví mnohostranný rámec pravidel původu pro síť dohod o volném obchodu a použije se, aniž jsou dotčeny zásady stanovené v těchto dohodách. Umožňuje uplatnění diagonální kumulace mezi 25 smluvními stranami úmluvy, kterými jsou: Evropská unie, Island, Lichtenštejnsko, Norsko, Švýcarsko, Alžírsko, Egypt, Izrael, Jordánsko, Libanon, Maroko, Palestina², Sýrie, Tunisko, Turecko, Albánie, Bosna a Hercegovina, Severní Makedonie, Černá Hora, Srbsko, Kosovo*, Faerské ostrovy, Moldavská republika, Gruzie a Ukrajina (dále jen „smluvní strany“). Pro Unii vstoupila Úmluva v platnost dne 1. května 2012.

Úmluva byla změněna rozhodnutím smíšeného výboru Regionální úmluvy o celoevropsko-středomořských preferenčních pravidlech původu č. 1/2023 ze dne 7. prosince 2023 o změně Regionální úmluvy o celoevropsko-středomořských preferenčních pravidlech původu. Toto rozhodnutí vstoupí v platnost dne 1. ledna 2025³.

2.2. Smíšený výbor

Smíšený výbor zřízený podle čl. 3 odst. 1 úmluvy přijímá změny úmluvy, spravuje ji a zajišťuje její řádné provádění v souladu s článkem 4. V souladu s článkem 12 jednacího řádu smíšeného výboru jsou rozhodnutí smíšeného výboru přijímána jednomyslně smluvními stranami, pro něž úmluva vstoupila v platnost a které jsou na zasedání smíšeného výboru přítomny nebo zastoupeny.

Smluvní strany, pro něž úmluva vstoupila v platnost, mají hlasovací práva. Každá smluvní strana má jeden hlas.

2.3. Zamýšlený akt smíšeného výboru

Smíšený výbor má na svém 16. zasedání přijmout rozhodnutí ohledně přechodných ustanovení týkajících se uplatňování úmluvy ode dne 1. ledna 2025 („zamýšlený akt“).

Účelem zamýšleného aktu je zavést na dobu jednoho roku přechodná ustanovení. Tato přechodná ustanovení zajistí nepřetržité uplatňování diagonální kumulace a poskytování preferenčního zacházení v rámci úmluvy.

¹ Úř. věst. L 54, 26.2.2013, s. 4.

² Toto označení se nesmí vykládat jako uznání Státu Palestina a nejsou jím dotčeny individuální postoje členských států k této otázce.

* Tímto označením nejsou dotčeny postoje k otázce statusu a označení je v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN 1244 a se stanoviskem Mezinárodního soudního dvora k vyhlášení nezávislosti Kosova.

³ Úř. věst. L, 2024/390, 19.2.2024.

Zamýšlený akt se stane pro smluvní strany závazným v souladu s čl. 4 odst. 3 písm. a), který stanoví: „Smíšený výbor rozhodnutím přijímá změny této úmluvy“. Poslední věta čl. 4 odst. 3 dále stanoví: „Rozhodnutí podle tohoto odstavce uvádějí smluvní strany v účinnost v souladu se svými právními předpisy.“

Tato změna rozhodnutí smíšeného výboru č. 1/2023 by měla vstoupit v platnost dne 1. ledna 2025.

3. POSTOJ, KTERÝ MÁ BÝT ZAUJAT JMÉNEM UNIE

Úmluva se uplatňuje prostřednictvím odkazu na ni, který je obsažen v protokolech o pravidlech původu k příslušným dvoustranným dohodám smluvních stran.

V současné době jsou možnosti kumulace v oblasti celoevropsko-středomořské úmluvy založeny na síti dohod mezi smluvními stranami, které stanoví uplatňování totožných pravidel původu. Patří mezi ně stávající pravidla úmluvy, jakož i dvoustranné protokoly týkající se definice pojmu „původní produkty“ a metod správní spolupráce předcházející úmluvě (dále jen „protokoly předcházející úmluvě“).

Zároveň vstoupil dne 1. září 2021 na dvoustranném základě v platnost soubor pravidel, která se v rámci úmluvy používají dobrovolně až do doby uzavření změny úmluvy a jejího vstupu v platnost (dále jen „přechodná pravidla“).

Úmluva byla změněna rozhodnutím smíšeného výboru Regionální úmluvy o celoevropsko-středomořských preferenčních pravidlech původu č. 1/2023 ze dne 7. prosince 2023, které vstoupí v platnost dne 1. ledna 2025. Právním důsledkem této skutečnosti je, že stávající pravidla úmluvy i přechodná pravidla přestanou být od uvedeného data použitelná.

Několik smluvních stran informovalo sekretariát smíšeného výboru, že vzhledem k délce vnitřních postupů nebudou schopny své protokoly o pravidlech původu aktualizovat tak, aby odkazovaly na revidovaná pravidla úmluvy, před 1. lednem 2025.

Tato situace by mohla vést k tomu, že některé smluvní strany by uplatňovaly revidovaná pravidla úmluvy, zatímco jiné by stále uplatňovaly stávající pravidla úmluvy nebo protokolů předcházejících úmluvě. To by mohlo narušit stávající možnosti diagonální kumulace, což by ovlivnilo obchodní toky v oblasti celoevropsko-středomořské úmluvy.

Pokud přechod na revidovaná pravidla úmluvy neproběhne u všech smluvních stran současně, nemělo by to vést k jakékoli méně příznivé situaci, než jaká je v současné době možná podle stávajícího právního rámce.

Na dobu jednoho roku by měla být zavedena přechodná ustanovení týkající se uplatňování Regionální úmluvy o celoevropsko-středomořských pravidlech původu. Tím se zajistí nepřetržité uplatňování diagonální kumulace a poskytování preferenčního zacházení v rámci úmluvy, dokud nebude dokončen proces sladění všech dvoustranných protokolů s revidovanými pravidly úmluvy.

Přechodná ustanovení by měla zahrnovat:

- možnost požádat o preferenční zacházení při předložení dokladů o původu vystavených před 1. lednem 2025 podle pravidel původu platných v době vystavení, které jsou předloženy v rámci doby jejich platnosti nebo později, jak je povoleno,
- správní spolupráci při ověřování dokladů o původu vystavených podle různých souborů pravidel,
- zachování platnosti stávajících pravidel úmluvy po dobu jednoho roku souběžně s revidovanými pravidly úmluvy,

- zajištění sledovatelnosti dokladů o původu vystavených podle obou souběžně použitelných souborů pravidel prostřednictvím prohlášení obsaženého v dokladech o původu,
- nepřerušené uplatňování diagonální kumulace mezi smluvními stranami během přechodu od různých souborů pravidel původu použitelných před 1. lednem 2025 na revidovaná pravidla úmluvy,
- ujištění, že od 1. ledna 2026 se mezi všemi smluvními stranami budou používat revidovaná pravidla úmluvy. Za tímto účelem smluvní strany pravidelně informují o aktuálním stavu aktualizace svých dvoustranných protokolů.

Aby se zajistilo pokračování obchodních toků na základě stávajících možností kumulace, dokud nebude dokončen proces sladění všech dvoustranných protokolů v oblasti celoevropsko-středomořské úmluvy s revidovanými pravidly úmluvy, měla by mezi smluvními stranami, pro něž revidovaná pravidla úmluvy vstoupí v platnost, být nadále použitelná i stávající pravidla úmluvy.

Stávající pravidla úmluvy by byla použitelná souběžně s revidovanými pravidly, což by hospodářským subjektům dalo možnost volby mezi oběma soubory pravidel původu v závislosti na stávajících dodavatelských řetězcích.

Revidovaná pravidla úmluvy spolu se stávajícími pravidly úmluvy vytvoří dvě odlišné zóny kumulace.

Revidovaná pravidla úmluvy by měla stanovit propustnost mezi oběma soubory pravidel původu tak, že umožní uplatňování kumulace stanovené v článku 7 za předpokladu, že dotyčné produkty splňují požadavky obou souborů pravidel.

Smluvní strany uplatňující revidovaná pravidla úmluvy se dohodly, že doklad o původu vystavený podle stávajících pravidel úmluvy by měl být automaticky považován za platný podle revidovaných pravidel úmluvy. Vzhledem k tomu, že revidovaná pravidla původu jsou obecně méně přísná než stávající pravidla úmluvy, mohlo by být zboží, které splňuje stávající pravidla úmluvy, považováno za původní rovněž podle revidovaných pravidel úmluvy, s výjimkou některých zemědělských produktů zařazených do kapitol 2, 4 až 15, 16 (s výjimkou zpracovaných produktů rybolovu) a 17 až 24.

Propustnost by měla být omezena pouze na produkty, u nichž jsou revidovaná pravidla úmluvy mírnější než stávající pravidla úmluvy.

Za původní podle revidovaných pravidel by mohly být považovány pouze produkty, které splňují stávající pravidla úmluvy.

Navrhovaná změna by tedy v podstatě znamenala replikaci stávajícího systému v oblasti celoevropsko-středomořské úmluvy na základě souběžného uplatňování přechodných pravidel a stávajících pravidel úmluvy.

4. PRÁVNÍ ZÁKLAD

4.1. Procesněprávní základ

4.1.1. Zásady

Ustanovení čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování Evropské unie zavádí rozhodnutí, jimiž se stanoví „postoje, které mají být jménem Unie zaujaty v orgánu zřízeném dohodou, má-li tento orgán přijímat akty s právními účinky, s výjimkou aktů, které doplňují nebo pozměňují institucionální rámec dohody“.

Pojem „akty s právními účinky“ zahrnuje akty, které mají právní účinky na základě pravidel mezinárodního práva, kterými se dotýčný orgán řídí. Zahrnuje rovněž nástroje, které podle mezinárodního práva nemají závazný účinek, ale „mohou rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právní úpravy přijaté zákonodárcem Unie“⁴.

4.1.2. Uplatňování v tomto konkrétním případě

Smíšený výbor je orgán zřízený dohodou, konkrétně Regionální úmluvou o celoevropsko-středomořských preferenčních pravidlech původu.

Akt, který má smíšený výbor přijmout, představuje akt s právními účinky. Zamýšlený akt bude závazným podle mezinárodního práva v souladu s čl. 4 odst. 3 Regionální úmluvy o celoevropsko-středomořských preferenčních pravidlech původu.

Zamýšlený akt nedoplňuje ani nepozměňuje institucionální rámec úmluvy.

Procesněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU.

4.2. Hmotněprávní základ

4.2.1. Zásady

Hmotněprávní základ rozhodnutí podle čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU závisí v první řadě na cíli a obsahu zamýšleného aktu, k němuž se zaujímá postoj jménem Unie.

4.2.2. Uplatňování v tomto konkrétním případě

Hlavní cíl a obsah zamýšleného aktu se týkají společné obchodní politiky.

Hmotněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž čl. 207 odst. 4 první pododstavec Smlouvy o fungování EU.

4.3. Závěr

Právním základem navrhovaného rozhodnutí by měl být čl. 207 odst. 4 první pododstavec ve spojení s čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU.

5. ZVEŘEJNĚNÍ ZAMÝŠLENÉHO AKTU

Vzhledem k tomu, že aktem smíšeného výboru se změní úmluva, je vhodné jej po jeho přijetí zveřejnit v *Úředním věstníku Evropské unie*.

⁴ Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. října 2014, Německo v. Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie ve smíšeném výboru zřízeném Regionální úmluvou o celoevropsko-středomořských preferenčních pravidlech původu ke změně rozhodnutí uvedeného smíšeného výboru č. 1/2023 použitelného ode dne 1. ledna 2025 s cílem zahrnout do změn Regionální úmluvy o celoevropsko-středomořských preferenčních pravidlech původu přechodná ustanovení

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 207 odst. 4 první pododstavec ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Regionální úmluva o celoevropsko-středomořských preferenčních pravidlech původu (dále jen „úmluva“) byla uzavřena Uníí rozhodnutím Rady 2013/94/EU¹ a pro Unii vstoupila v platnost dne 1. května 2012.
- (2) Podle čl. 4 odst. 1 a odst. 3 písm. a) úmluvy může smíšený výbor zřízený úmluvou (dále jen „smíšený výbor“) rozhodnutím přijímat změny úmluvy.
- (3) Smíšený výbor má na svém 16. zasedání přijmout rozhodnutí o přechodných ustanoveních týkajících se uplatňování úmluvy ode dne 1. ledna 2025.
- (4) Úmluva byla změněna rozhodnutím smíšeného výboru č. 1/2023², které vstoupí v platnost dne 1. ledna 2025. Smluvní strany úmluvy se dohodly, že k zachování obchodních toků založených na stávajících možnostech kumulace jsou zapotřebí přechodná ustanovení, dokud nebude dokončen proces sladění všech dvoustranných protokolů s revidovanými pravidly úmluvy.
- (5) Smluvní strany úmluvy se dohodly, že přechodná ustanovení budou použitelná po dobu jednoho roku, ode dne vstupu změny úmluvy v platnost do dne 31. prosince 2025.
- (6) Je vhodné stanovit postoj, který má být ve smíšeném výboru zaujat jménem Unie, neboť rozhodnutí smíšeného výboru bude pro Unii závazné,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Postoj, který má být jménem Unie zaujat na 16. zasedání smíšeného výboru, vychází z návrhu aktu smíšeného výboru připojeného k tomuto rozhodnutí.

¹ Úř. věst. L 54, 26.2.2013.

² Rozhodnutí smíšeného výboru Regionální úmluvy o celoevropsko-středomořských preferenčních pravidlech původu č. 1/2023 ze dne 7. prosince 2023 o změně Regionální úmluvy o celoevropsko-středomořských preferenčních pravidlech původu (Úř. věst. L, 2024/390, 19.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/390/oj>).

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Komisi.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně